

Postanowienie z dnia 23 sierpnia 1995 r.
III PO 13/95

Wniosek o rozpatrzenie sporu, który nie jest sporem o właściwość w rozumieniu prawa, nie otwiera drogi postępowania przed Kolegium Kompetencyjnym przy Sądzie Najwyższym i podlega odrzuceniu (art. 199 § 1 pkt 1 k.p.c. w związku z art. 195 k.p.a.

Przewodniczący: Sędzia SN Adam Józefowicz, Sędziowie SN: Janusz Łętowski, Jadwiga Skibińska-Adamowicz (sprawozdawca), przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości Ewa Raszeja, przedstawiciel Ministra Spraw Wewnętrznych Beata Smal,

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym, po rozpoznaniu w dniu 23 sierpnia 1995 r. na posiedzeniu jawnym sprawy z wniosku Janusza K. o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego między Komendantem Głównym Straży Pożarnej a Naczelnym Sądem Administracyjnym w Warszawie w sprawie organu właściwego dla rozpatrzenia wniosku o wznowienie postępowania dyscyplinarnego

p o s t a n o w i ł:

odrzucić wniosek

U z a s a d n i e n i e

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 1995 r. Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej odmówił Januszowi K. wznowienia postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem z dnia 29 marca 1995 r., [...], wydalającym Janusza K. ze służby w Państwowej Straży Pożarnej.

Na powyższe postanowienie Janusz K. złożył skargę do Naczelnego Sądu Administracyjnego wnosząc o jego uchylenie "w ramach kontroli występowania podstaw do wznowienia postępowania wymienionych w art. 145 § 1 pkt 4 i 5 k.p.a. oraz art. 30 ust. 1 pkt 2 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do strażaków Państwowej Straży Pożarnej (Dz. U. Nr 52, poz. 243)".

Skarżący podniósł, że po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego uzyskał zaświadczenie Dyrektora Okręgowej Stacji Ratownictwa Górniczego w G., którego treść obala podstawowy zarzut postępowania dyscyplinarnego, a poza tym w postępowaniu dyscyplinarnym nie zostało uwzględnione oświadczenie Jerzego Ś., które również prowadzi do innych wniosków niż przyjęto w postępowaniu dyscyplinarnym. Skarżący zwrócił także uwagę na to, że w odwoławczym postępowaniu dyscyplinarnym nie brał udziału, gdyż nie został w ogóle o nim zawiadomiony. Wszystkie powyższe okoliczności uzasadniają wznowienie postępowania administracyjnego (art. 145 § 1 pkt 4 i 5 k.p.a. oraz art. 30 ust. 1 pkt. 2 i 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie postępowania dyscyplinarnego w stosunku do strażaków Państwowej Straży Pożarnej).

Naczelny Sąd Administracyjny postanowieniem z dnia 3 maja 1995 r. odrzucił skargę powołując się na art. 196 § 4 k.p.a., który stanowi, że przepisów o zaskarżeniu do sądu administracyjnego decyzji i niektórych postanowień nie stosuje się w sprawach dyscyplinarnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Tymczasem ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej i rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 11 czerwca 1992 r. nie zawierają przepisów umożliwiających zaskarżenie do sądu administracyjnego orzeczeń dyscyplinarnych. W tej sytuacji skarga Janusza K. jest niedopuszczalna i jako taka podlega odrzuceniu na podstawie art. 204 § 1 w związku z art. 196 § 4 k.p.a.

W dniu 5 lipca 1995 r. Janusz K. złożył do Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego wniosek o rozstrzygnięcie sporu kompetencyjnego zaistniałego wskutek tego, że organ administracji państwowej - Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej odmówił wznowienia postępowania dyscyplinarnego, zaś Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że nie ma kompetencji do kontrolowania postępowania dyscyplinarnego dotyczącego strażaków. W ten sposób została skarżącemu zamknięta droga postępowania sądowego. W konkluzji Janusz K. wniósł o uznanie, że Naczelny Sąd Administracyjny jest uprawniony - w ramach kontroli zgodności z prawem decyzji Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej wydanej na podstawie art. 151 § 1 pkt. 1 k.p.a. - kontrolować wystąpienie podstaw do wznowienia postępowania dyscyplinarnego wymienionych w art. 145 § 1 k.p.a.

Kolegium Kompetencyjne przy Sądzie Najwyższym nie podziela tego poglądu i jest zdania, że złożony wniosek podlega odrzuceniu stosownie do art. 199 § 1 k.p.c. w związku z art. 195 k.p.a.

Kwestie związane z powstaniem i rozpatrywaniem sporów kompetencyjnych zostały unormowane w Dziale V kodeksu postępowania administracyjnego pod nazwą "Rozstrzygnięcie sporów o właściwość między organami administracji państwowej a sądami" (art. 190 - 195). Już tytuł tego Działu wskazuje, że spór kompetencyjny jest sporem o właściwość i może powstać tylko między organami administracji państwowej - z jednej strony i sądami - z drugiej. Wniosek ten potwierdzają ponadto przepisy zamieszczone w tymże Dziale, a to art. 192 § 1 k.p.a. wymieniający organy administracji państwowej i sądy jako podmioty między którymi może powstać spór kompetencyjny zarówno pozytywny jak i negatywny oraz art. 193 § 1 k.p.a., który stanowi, że wyznaczona rozprawa ma na celu "rozpatrzenie sporu o właściwość między organem administracji państwowej a sądem".

Wskazana regulacja oznacza zatem jednoznacznie, że spór kompetencyjny nie może powstać między innymi organami niż wymienione w ustawie, w tym także między organem administracji państwowej a Naczelnym Sądem Administracyjnym. Sąd ten bowiem nie mieści się w pojęciu "sąd" używanym w Dziale V k.p.a., lecz w pojęciu "sąd administracyjny" zawartym w art. 5 § 2 pkt. 2 k.p.a. Z powyższego przepisu wynika, że ilekroć w kodeksie postępowania administracyjnego jest mowa o sądzie administracyjnym, należy przez to rozumieć Naczelny Sąd Administracyjny. Trzeba też dodać, że w kodeksie tym nie można znaleźć przepisów, w których dla oznaczenia Naczelnego Sądu Administracyjnego byłoby użyte słowo "sąd". Tak więc jako oczywisty nasuwa się wniosek, że spór kompetencyjny nie może dotyczyć Naczelnego Sądu Administracyjnego i nie może powstać w związku z wydanymi przez niego orzeczeniami, a jeszcze inaczej - że niedopuszczalne jest rozpatrzenie przez Kolegium Kompetencyjne

przy Sądzie Najwyższym innego sporu niż określony w przepisach art. 190 - 195 k.p.a.

Tymczasem wnioskodawca zmierza właśnie do tego, by Sąd Najwyższy uznał, że zaistniały podstawy do ustalenia, iż powstał negatywny spór kompetencyjny, gdyż zarówno organ administracji państwowej (Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej), jak i Naczelny Sąd Administracyjny odmówiły uznania się właściwymi w jego sprawie.

Wystąpienie przez Janusza K. z wnioskiem o rozpatrzenie sporu, który nie jest sporem o właściwość w rozumieniu prawa, nie otwiera w ogóle drogi postępowania przed Kolegium Kompetencyjnym przy Sądzie Najwyższym. Z tego powodu wniosek jego podlega odrzuceniu (art. 199 § 1 pkt. 1 k.p.c. w związku z art. 195 k.p.a.).

Przedstawiony pogląd jest zgodny z dotychczasowym stanowiskiem Sądu Najwyższego w tego rodzaju sprawach (postanowienie z dnia 7 lipca 1994 r., III PO 5/94, OSNAPiUS 1994 nr 7 poz. 118, postanowienie z dnia 22 lutego 1995 r., III PO 2/95, OSNAPiUS 1995 nr 20 poz. 254 oraz postanowienie z dnia 29 marca 1995 r., III PO 4/95, OSNAPiUS 1995 nr 20 poz. 255). Jego istota sprowadza się do tezy, że na podstawie przepisu art. 190 § 1 k.p.a. nie może powstać spór kompetencyjny między organem administracji a Naczelnym Sądem Administracyjnym.

=====